

at man maa være den høitærede Justitsminister Tak skyldig for, at han, i Stedet for at vente, indtil den hele Række af Lovforslag, sigtende til Retspleiereformens Gjennemførelse, var sær-
 dig, allerede nu har bestemt sig til at bringe nærværende Lovarbejde frem; thi om det end, set fra det Heles Standpunkt, kun bliver en fragmentarisk Reform, saa danner dog dette Forslag, som det ligger for her, i sig selv en afsluttet Helhed, og det angaar derhos Forhold, som ere af en saa særlig indgribende Betydning for den hele Samhandel, og med Hensyn til hvilke vor Lovgivning er bleven langt tilbage ikke alene for hele det øvrige Europas Lovgivning, men navnlig ogsaa for Lovgivningen hos vore nærmeste nordlige Naboer, der dog ellers ikke pleie at gaa foran os i den Henseende. Dette tror jeg bør anerkjendes fra alle Sider, og jeg skal i Forbindelse med denne Udtalelse benytte Leiligheden til at udtale det Haab — og jeg udtaler netop dette Haab, fordi jeg fra flere forskjelligte Sider har hørt yttre Frygt for det Modsatte — at den velvillige Modtagelse af dette Lovforslag og dets heldige Gjennemførelse saa langt fra vil sløve den høitærede Ministers Interesse for Gjennemførelsen af den øvrige Del af Reformen, at det tværtimod vistnok tør antages at ville virke styrkende paa ham i den nævnte Retning, og for Øvrigt ikke alene virke styrkende paa ham og de Mænd, hvis Bistand han har benyttet til dette Arbejde, men i det Hele taget vække Interesse for Sagen rundt omkring i Landet, ikke blot i Juristernes Kred, men ogsaa i Befolkningens store Mængde, saa at der udviller sig en saa stærk offentlig Stemning for Retspleiereformens fuldstændige Gjennemførelse, at ingen Minister, selv om han ikke har den varme personlige Interesse for denne Sag som den nuværende høitærede Justitsminister, vil kunne vægre sig ved i en nær Fremtid at søge den hele Reform endelig gennemført.

Det Lovforslag, der her foresligger, er jo allerede i Omfang særdeles betydeligt, idet det

omfatter ikke mindre end 171 Paragrafer, og da det dernæst angaar Forhold, der i det Væsentlige ere særlig og specifikt juridiske: Konkurs, Pant, Thinglæsning, Exekution, og har ordnet disse Forhold saaledes, at, om det end har søgt at bevare Kontinuiteten med det tidligere Bestaaende, det dog i saa mange Henseender omendrer dette og afviger derfra, saa vil det selv for Mænd af Faget, end sige da for den store Mængde af Rigsdagsmænd, være saare vanskeligt at orientere sig fuldstændig i alle dets Enkeltheder, og jeg tror, at, selv om en enkelt sagkyndig Rigsdagsmand vilde forsøge just ikke paa at gennemgaa Forslaget i alle dets enkelte Bestemmelser, hvad der vilde være næsten umuligt her, men blot paa at give en udtømmende Oversigt over dets Hovedbestemmelser, vilde det haade blive meget langvarigt og meget trættende for Thinget. Jeg skal for mit Bedkommende i alt Fald vel vogte mig for at komme ind paa noget Saadant, men skal, idet jeg forudsætter, at andre Talere efter mig, for hvem det vil ligge nærmere, ville dvæle ved Forslagets mere juridiske Betydning, tillade mig ganske kort at dvæle ved de Fremskridt, som Lovforslaget betegner i Retning af Humanitet og Selvstyrelsesfrihed. Jeg skal da først og fremmest henlede det høie Things Opmærksomhed paa Bestemmelserne i § 161 ff., der omhandle den Maade, hvorpaa Udlæg skal bringes i Udførelse. Hvorledes er den nuværende Tilstand i saa Henseende, mine Herrer? Ja, jeg veed meget vel, at Praxis paa mange Punkter viser sig haade lemsfædig og mild, men Loven er paa dette Punkt haard og ubarmhertig, saa haard og ubarmhertig, at den med en enkelt Undtagelse i Lov af 30te Decbr. 1858 tillader, som man siger, at aflæde en Mand indtil Skjorten; men naar man vil kaste Blikket paa Lovforslagets Bestemmelser, vil man se, hvilket humant og glædeligt Fremskridt, der gjøres i denne Retning. Ikke alene undtager det fra Udlæg saadanne aldeles nødvendige Gjenstande som Seng, Sengklæder, nødven-